

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë - Akademija Pravde - Academy of Justice

Bilten

- * **Opšte aktivnosti**
- * **Aktivnosti iz Programa inicijalne obuke (ITP)**
- * **Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)**

Mart 2023

Opšte aktivnosti

Praktični program dva kandidata za sudije sa Nacionalne Pravosudne Škole Francuske (ENM) na Kosovu

Dana 06-24. marta 2023. godine, dva kandidata za sudije Nacionalne pravosudne škole Francuske pratila su praktični program u institucijama pravosudnog sistema na Kosovu. Ovaj praktični program je omogućila Ambasada Francuske na Kosovu kao rezultat nastavka saradnje Akademije Pravde sa Pravosudnom školom Francuske.

Kandidati za sudije iz Francuske započeli su praktični program na Akademiji Pravde, kojom prilikom ih je dočekaao g. Enver Fejzullahu,

izvršni direktor AP i gđa. Valmira Pefqeli, rukovodilac programa Početne obuke.

Tokom posete Akademiji Pravde, kandidati su upoznati sa njenim obimom i programima. Oni su takođe učestvovali u početnoj obuci zajedno sa tužiocima generacije IX koji trenutno prate teorijsku obuku iz modula Zakonika o krivičnom postupku.

U nastavku ovog programa, kandidati će biti upoznati i sa pravosudnim i tužilačkim sistemom kroz posete i praktične opservacije sudova i tužilaštava, sa posebnim naglaskom na Specijalno tužilaštvo Kosova, s obzirom da je fokus bio na ratnim zločinima.

Sastanak sa predstavnicima Nemačke fondacije za međunarodnu pravnu saradnju (IRZ)

Dana 10. marta 2023. g. Enver Fejzullahu - Izvršni direktor, gđa. Luljete Hetemi, Rukovodilac Programa za istraživanje i publikacije i gđa. Valmira Pefqeli, Rukovodilac Programa Početne obuke na Akademiji Pravde, održali su zajednički sastanak sa gđom. Frauke Bachler - generalni direktor IRZ, g. Frank Hupfeld - direktor za jugoistočnu Evropu, bilateralni sektor i g. Volkmar Theobald, direktor projekta EUKOJUST.

Cilj ovog sastanka je bio nastavak saradnje u oblasti pravosudne obuke sa naglaskom na pravo EU, s obzirom da je Kosovo orijentisano ka

evropskim integracijama i članstvu u dotičnim strukturama.

Prilikom sastanka, razgovarano je o sprovedenim aktivnostima uz podršku dotične fondacije, sa naglaskom na realizovane posete sudija i tužilaca sudovima i tužilaštvima u Bonu, Triru i Koblencu, posebno u Akademiji Pravde Nemačke i Akademiji prava EU. U odnosu na dotične institucije, direktor AP je izneo potrebu uključivanja kosovskih sudija i tužilaca u programe, konferencije i druge oblike pravosudne obuke koje ova institucija nudi za sudije, tužioce i druge pravne stručnjake za zemlje članice Evropske Unije.

Na kraju sastanka, obostrano je potvrđena dalja saradnja i sprovođenje zajedničkih aktivnosti na stručnoj razmeni i jačanju kontakata između sudova u regionu.

Sastanak Upravnog Saveta Akademije Pravde

Dana 28. marta 2023. godine u Akademiji Pravde održana je naredna sednica Upravnog saveta Akademije Pravde, koju je vodio Predsedavajući Saveta g. Vaton Durguti, Rukovodilac Posebnog odeljenja pri Apelacionom sudu.

Cilj ovog sastanka bio je razmatranje i usvajanje Godišnjeg izveštaja o radu Akademije Pravde za 2022. godinu, i drugih pitanja u okviru mandata Akademije.

Prema dnevnom redu utvrđenom za ovu sednicu, prvo su članovi US usvojili zapisnik sa poslednje sednice US, a zatim je izvršni direktor Akademije ukratko predstavio Godišnji izveštaj o radu Akademije Pravde za 2022. godinu.

Članovi Upravnog saveta, ocenjujući rad Akademije tokom 2022. godine, jednoglasno su usvojili predstavljeni izveštaj.

Takođe, na ovom sastanku, izvršni direktor je upoznao članove US sa pozivom Nacionalne pravosudne škole Francuske (ENM) upućeno Akademiji Pravde, za učešće kao član u projektu o maloletničkom pravosuđu, u okviru Pravnog programa Evropske komisije, u kom slučaju su članovi US dali saglasnost za učešće AP u ovom projektu u partnerstvu sa ENM.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Početna obuka za novoimenovane tužioce, (generacija IX) - 2022-2023.

Tokom marta meseca održano je 16 teoretskih obuka i 15 dana praktične obuke za 5 tužilaca ove generacije.

Teorijska obuka bila je iz modula Zakonik o krivičnom postupku i podmodula: Uloga tužioca u fazi glavnog pretresa, Početni i drugi pretres, glavni pretres, Posebni postupci prema ZKPK, i iz pod-modula: Primena pravnih lekova.

Iz podmodula: „Alternativni postupci“ održano je 5 sesija obuke u okviru kojih je obrađeno: pregovaranje o sporazumu o priznanju krivice, oslobađanje od kazne, svedoci saradnici, zahtev za proglašenje lica svedokom saradnikom i uslovi pod kojima krivično gonjenje nije obavezno.

Iz podmodula: „Uloga tužioca u fazi glavnog

pretresa“ održane su 3 sesije obuke u okviru kojih je obrađeno: uloga tužioca u glavnom pretresu, neposredno, unakrsno i preispitivanje svedoka, i uloga tužioca u završnoj reči.

U okviru podmodula: „Početni i drugi pretres, i glavni pretres“ održane su 4 sesije obuke na kojima je obrađeno: početni pretres, prigovor na dokaze, zahtev za odbacivanje optužnice u glavnom pretresu, i glavni pretres.

Iz podmodula: „Posebni postupci prema ZKPK“ održane su 3 sesije obuke na kojima je obrađeno: sudski postupak protiv lica koja su počinila krivično delo pod dejstvom droge ili alkohola, pritvor, postupak za izdavanje kaznenog naloga.

A u okviru podmodula: „Upotreba pravnih lekova“ održana je 1 sesija obuke u okviru koje je obrađeno: sastavljanje pritužbe od strane državnog tužioca.

Za sve gore navedene podmodule, pored detaljnih objašnjenja specifičnosti i karakteristika koje karakterišu dotične radnje i postupke, ilustrovani su i praktični slučajevi, koji omogućavaju tužiocima da iznesu svoje viđenje.

Praktična obuka za novoimenovane sudije, (generacija IX) - 2022-2023

Tokom marta meseca, 45 sudija generacije IX pratilo je praktičnu obuku u dotičnim sudovima u kojima su imenovani.

U ovom periodu realizovano je ukupno 23 dana praktične obuke, koji se odvijao pod nadzorom sudije/mentora.

U okviru ove obuke, sudije pod nadzorom sudije mentora pregledale su predmete i pomagale u svim pravosudnim aktivnostima planiranim za mart mesec, preduzimajući

odgovarajuće radnje za relevantne predmete tokom prakse.

Mentori su usaglašeni sa Akademijom Pravde u izvođenju praktične obuke prema nadležnostima definisanim Programom obuke.

Takođe, njihovo prisustvo na praktičnoj obuci tokom meseca je bilo redovno i time je ispunjena praktična obuka po kalendaru obuke.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Obuka: Suparničarstvo

Dana 01. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke, sprovedena je obuka na temu „Suparničarstvo“.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija o instituciji suparničnog postupka, odnosno o procesnom položaju, za adekvatnu ocenu postupanja suparničara, i posledica koje ove radnje stvaraju po druge suparničare. Takođe za procesne radnje koje treba preduzeti u slučajevima umešača (intervenijenta) i u zavisnosti od svojstva umešača, voditi postupak i meritorno odlučiti u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku.

Tokom obuke se razgovaralo o slučajevima u kojima se može pojaviti više tužilaca ili tuženih; Mogućnost pridruživanja tužbi u toku postupka od strane drugog tužioca; Mogućnost proširenja tužbe protiv drugih tuženih; Eventualni optuženi; Glavna intervencija u postupku; Jedinstveni suparničari; Mogućnosti i prava za predloge u vezi sa vođenjem sudskog procesa.

Fokus obuke na gore navedenim pitanjima bio je praktični aspekt, izazovi i modaliteti koje treba pratiti za bolju praksu koja je realizovana kroz visokoprofesionalnu interaktivnu diskusiju i kroz praktične slučajeve za diskusiju.

Prilikom ove obuke, kroz praktične slučajeve, razjašnjene su dileme koje se odnose na identifikaciju suparničara, ulogu suda, odluke suda u sporovima u kojima postoje različite vrste suparničara, konceptualne i praktične razlike između suparničara i umešača i njihovi zajednički elementi.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljajući i praktične slučajeve.

Korisnici ove obuke bili su: 44 sudije, od kojih 2 iz Posebne komore Vrhovnog suda, 5 iz Apelacionog suda i 37 sudija iz osnovnog nivoa sudova iz svih regiona Kosova.

Obuka: Pravosudno obrazloženje i ljudska prava

Dana 02. marta 2023. godine, Akademija pravde u okviru Programa kontinuirane obuke, sprovodi obuku na temu „Obrazloženje presuda i ljudska prava“.

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija o pravilima obrazloženja i pravnog pisanja u skladu sa jedinstvenim standardima pravnog pisanja i obrazloženja, i primeni tehnike tumačenja pravnih pitanja u praksi radi poboljšanja kvaliteta pravnog pisanja i obrazloženja.

Tokom ove obuke razgovaralo se o osnovnim pravilima pisanja pravnih akata i dokumenata sa naglaskom na proces pisanja, načelima pravnog pisanja, i metodi pravnog obrazloženja u četiri koraka poznatom kao IRAC, koja je takođe razrađena u krivičnom postupku, uključujući suđenje, žalbu i izvršenje sudske odluke, i u parničnom postupku sa fokusom na

opšta načela i tematska pitanja.

Prilikom rasprave o navedenim pitanjima ponuđena su praktična uputstva kroz predmete iz sudske prakse i uputstva za pristup pravnim pitanjima, kako izvršiti istraživanje resursa za pitanje koje je predmet razmatranja, pravnu analizu i standarde koji se moraju uzeti u obzir u slučaju pravnog pisanja i obrazloženja.

Korisnici ove obuke bili su: 22 sudije, 2 tužioca i 4 stručna saradnika i pravna službenika sudova.

Obuka: Posredovanje (građansko) Region Prizren-Đakovica

Dana 07. marta 2023. godine, u saradnji sa Programom USAID-a – Komercijalna pravda, sprovedeno od strane DEXIS-a, u okviru kontinuirane obuke, sprovedena je obuka na temu „Posredovanje u građanskim aspektima“ za sudije i posrednike iz regiona Prizrena i Đakovice.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija i posrednika o alternativnom načinu rešavanja sporova između dvoje ili više lica u građanskim predmetima i ulozi posrednika, kao trećeg lica, nezavisnog i nepristrasnog, koji nema ovlašćenja ili moć da donose odluke za strane, ali samo pomaže strankama da kroz razgovore dođu do rešenja u vezi sa međusobnim sporom.

Tokom obuke razgovaralo se o obaveznoj medijaciji (posredovanju); Postupak odobravanja ili otkazivanja sporazuma o posredovanju; Postupak posredovanja, Sporazum o posredovanju; Posrednik i njegova uloga i odgovornost u praktičnim slučajevima.

Posebna pažnja je posvećena upućivanju predmeta u postupak posredovanja, što je diskreciono pravo sudija, ne zanemarujući volju strana u sporu iu skladu sa relevantnim zakonskim odredbama. Ova obuka poslužila je kao orijentacija za sudije i ostalo osoblje sudova i tužilaštava za lakše identifikovanje odgovarajućih sporova za razmatranje u postupku posredovanja, i drugih predmeta za koje je predviđeno obavezno posredovanje.

Primenjena metodologija je bila kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: 3 sudije, 11 posrednika, 8 stručnih saradnika, 1 službenik za informisanje, 1 prevodilac, 1 administrator i 1 pripravnik iz regiona Prizrena i Đakovice.

Obuka: Zaštita prava deteta u slučajevima razvoda braka i u slučajevima nasilja u porodici

Dana 14-15. marta 2023. godine, Akademija Pravde u okviru Programa kontinuirane obuke, organizovala i održala dvodnevnu obuku na temu „Zaštita prava deteta u slučajevima razvoda braka i u slučajevima nasilja u porodici“.

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja polaznika o primeni materijalnih i procesnih odredbi iz oblasti porodičnog prava.

Prvog dana govorilo se o: Načelima zaštite prava deteta prema domaćem zakonodavstvu; Nasilje u porodici, nalog za zaštitu i sudski postupak za odlučivanje po zahtevima za nalog za zaštitu. Dok je drugog dana obrađeno: Vrste zaštitnih mera i njihovo trajanje, izvršenje i posledice neizvršavanja zaštitnog naloga.

Tokom obuke adresirani su izazovi sudske prakse u vezi sa primenom materijalnih i procesnih odredbi iz oblasti porodičnog prava. Načini i metode sudske komunikacije sa decom u sudskom postupku, načelo najboljeg interesa deteta, uloga suda i organa starateljstva u postupcima koji se odnose na zaštitu prava dece bez roditeljskog staranja i u slučajevima promene njihovog statusa kao i važećeg domaćeg zakonodavstva, uključujući i novine Zakona o zaštiti dece.

Obuka je održana o obliku okruglog stola i bavila se pitanjima kroz predstavljanje izazova

identifikovanih u praksi drugostepenog i trećestepenog suda koji su predstavljeni kroz konkretne slučajeve. Prikazani slučajevi su odabrani iz relevantnih oblasti koje se odnose na zaštitu prava dece bez roditeljskog staranja i u slučajevima promene njihovog statusa. Odabrani predmeti iz sudske prakse objektivno su prikazali problematična pitanja, i način postupanja u budućnosti.

Pored toga naglašeno je da peti deo Zakona o porodici uređuje posebne oblike zaštite dece bez roditeljskog staranja, način na koji se ovi oblici primenjuju i osnovna načela na osnovu kojih se smatraju deca bez roditeljskog staranja i koji su posebni legalni oblici za zaštitu dotične dece.

Nakon opsežne rasprave, zaključeno je da se odluka o sprovođenju bilo kog oblika zaštite dece bez roditeljskog staranja donosi nakon detaljnog ispitivanja svakog pojedinačnog slučaja, dok će nadležni organ doneti zaključak o obliku porodične zaštite za decu bez roditeljskog staranja, koje u većoj meri ispunjava zahteve.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljanjem pitanja kroz slučajeve iz sudske prakse, razmatranjem predmeta i donošenjem zaključaka o razmatranom pitanju.

Korisnici ove obuke bili su: 36 sudija, od koji 1 iz Vrhovnog suda, 4 iz Apelacionog suda i 31 sudija iz osnovnih sudova iz svih regiona.

Obuka: Institucionalni pristup rodno zasnovanom nasilju, sa posebnim naglaskom na slučajeve zlostavljanja dece – Region Mitrovice

Dana 14. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke u saradnji sa EULEX-om, održana je obuka na temu „Multiinstitucionalni pristup rodnom nasilju, sa posebnim osvrtom na slučajeve zlostavljanja dece“ za region Mitrovice.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja pravnog kadra regiona Mitrovice za slučajeve rodnog nasilja, sa posebnim naglaskom na zlostavljanje dece, radi pravilnog tretmana i meritorno odlučivanje u dotičnim slučajevima u skladu sa zakonskim odredbama i standardima za prava dece i ljudskih prava uopšte.

Prvobitno, obuka je bila usmerena na pravilno razumevanje rodno zasnovanog nasilja, odnosno zlostavljanja i seksualnog nasilja nad decom kao jednog od najgorih oblika zlostavljanja dece. U tom pogledu, posebna pažnja je posvećena domaćem i međunarodnom pravnom okviru koji kriminalizuje zlostavljanje dece, definišući ga kao direktno kršenje ljudskih prava. Dalje,

razgovaralo se i o fizičkim i emocionalnim smetnjama koje deca trpe, a često i neopozivom gubitku dostojanstva i samopouzdanja usled seksualnog nasilja i drugih oblika zlostavljanja.

Učesnici su takođe imali priliku da razgovaraju o praktičnim slučajevima od početka prijavljivanja zlostavljanja dece do pravosnažne sudske presude, ističući izazove i modalitete za bolju praksu.

Zanimljiva je bila i perspektiva države Finske u dotičnim slučajevima i poređenje sudske prakse sa Kosovom, kao i razmena iskustava.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: 1 tužilac, 2 advokata, 1 službenik za zaštitu žrtava, 1 službenik Centra za socijalni rad, 6 policijskih službenika, i 1 viši stručni saradnik iz Tužilaštva.

Radionica: Pristup javnim dokumentima koje poseduju pravosudne institucije i policija

Dana 15. marta 2023. godine, u saradnji sa Agencijom za informacije i privatnost i EULEX-om, u okviru kontinuirane obuke, održana je radionica na temu „Pristup javnim dokumentima koje poseduju pravosudne institucije i policija“.

Cilj ove radionice bio je unapređenje znanja sudija, tužilaca i drugih pravnih stručnjaka u vezi sa ustavnim i pravnim okvirom za pristup javnim dokumentima, uključujući pristup javnim dokumentima koje poseduju sud, tužilaštvo i policija i pravosudne institucije za implementaciju u praksi u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Na ovoj radionici je detaljno obrađen Zakon o pristupu javnim dokumentima i njegova primena u pravosudnom sistemu, odnosno pristup javnim dokumentima u policiji, tužilaštvu i sudovima. Posebna pažnja je posvećena konkretnim slučajevima koji su izgradili pozitivnu praksu i situacije u prošlosti

kada javne isprave nisu davane u javnost sve do izgradnje pozitivnog pristupa nakon praćenja pravnih puteva i donošenja relevantnih odluka.

Tokom ove radionice razgovarano je o zakonskoj obavezi proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata, uz predstavljanje konkretnih primera prednosti proaktivnog objavljivanja o svakodnevnom radu sudova, tužilaštava i policije.

Korisnici ove radionice bili su: 52 učesnika, od kojih 1 sudija, 3 tužioca, 34 administrativna službenika iz reda službenika za informisanje, viši stručni saradnici, stručni saradnici, referenti i administratori i 12 policijskih službenika i policijskih inspektora, i 2 iz SSK i TSK, Ministarstva pravde i Agencije za forenziku.

Radionica – Ujednačavanje sudske prakse

Dana 16-17. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke, održana je radionica za ujednačavanje sudske prakse u građanskim i upravnim predmetima.

Cilj ove radionice bio je identifikacija nejedinstvene sudske prakse u građanskim i upravnim predmetima, i pružanje najboljih praksi u skladu sa važećim zakonodavstvom, i ujednačavanje sudske prakse.

Fokus radionice bio je na identifikaciji i rešavanju aktuelnih problema u pogledu sudske prakse u parničnom postupku, pitanjima vezanim za sticanje svojine po dobitnoj zastarelosti na društvenoj svojini, pitanjima naknade štete u vezi sa institutom zastarelosti potraživanja iu bračnim sporovima.

Sve prisutne sudije su se složile da ujednačavanje sudske prakse za identifikovana pitanja treba da urade same sudije, s toga kao

rezultat čitava radionica održana u odvojenim grupama. Svaka od grupa je sačinila predloge koji se odnose na ujednačavanje sudske prakse, sa obrazloženjem podnetih predloga.

Sudije koje su učestvovalе u dva uzastopna dana ponudile su 27 predloga, o kojima su potom raspravljale sudije i Kolegijum sudija Apelacionog suda-Građanskog odeljenja i kao rezultat toga postigli saglasnost i zaključke o tome kako odlučiti u budućnosti za njih 12.

U međuvremenu, 15 drugih predloga će se razmatrati na narednoj sesiji okruglog stola, i nakon finalizacije će biti objavljeni od strane AP i biće dostupni svim sudijama i pravnoj zajednici.

Radionici je prisustvovalo: 18 sudija Apelacionog suda i 1 stručni saradnik dotičnog suda.

Obuka: Institucionalni pristup rodno zasnovanom nasilju, sa posebnim naglaskom na slučajeve zlostavljanja dece – region Peći

Dana 16. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke u saradnji sa EULEX-om, održana je obuka na temu „Multiinstitucionalni pristup rodnom nasilju, sa posebnim osvrtom na slučajeve zlostavljanja dece“ za region Peći.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja pravnog kadra regiona Peći za slučajeve rodnog nasilja, sa posebnim naglaskom na zlostavljanje dece, radi pravilnog tretmana i meritorno odlučivanje u dotičnim slučajevima u skladu sa zakonskim odredbama i standardima za prava dece i ljudskih prava uopšte.

Prvobitno, obuka je bila usmerena na pravilno razumevanje rodno zasnovanog nasilja, odnosno zlostavljanja i seksualnog nasilja nad decom kao jednog od najgorih oblika zlostavljanja dece. U tom pogledu, posebna pažnja je posvećena domaćem i međunarodnom pravnom okviru koji kriminalizuje zlostavljanje dece, definišući ga kao direktno kršenje ljudskih prava. Dalje, razgovaralo se i o fizičkim i emocionalnim

smetnjama koje deca trpe, a često i o neopozivom gubitku dostojanstva i samopouzdanja usled seksualnog nasilja i drugih oblika zlostavljanja.

Učesnici su takođe imali priliku da razgovaraju o praktičnim slučajevima od početka prijavljivanja zlostavljanja dece do pravosnažne sudske presude, ističući izazove i modalitete za bolju praksu.

Zanimljiva je bila i perspektiva države Finske u dotičnim slučajevima i poređenje sudske prakse sa Kosovom, kao i razmena iskustava.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove radionice bili su: 16 učesnika od kojih 1 tužilac, 6 službenika Centra za socijalni rad, 6 policijskih službenika, 1 advokat i 2 službenika za zaštitu žrtava.

Obuka: Napredna obuka za prevenciju nasilja u porodici – Istanbulska konvencija

Dana 20. marta 2023. godine, u saradnji sa organizacijom Centar za pravnu pomoć i regionalni razvoj – CLARD i IKD, sprovedena je „Napredna obuka za prevenciju nasilja u porodici – Istanbulska konvencija“.

Cilj ove obuke bio je upoznavanje učesnika sa osnovnim konceptima Istanbulske konvencije i njenim standardima u borbi protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama i njenom praktičnom primenom u dotičnim slučajevima.

Prilikom ove obuke, detaljno su razrađeni glavni instrumenti koji kriminalizuju nasilje u porodici i nasilje nad ženama, odnosno EKLJP i Istanbulska konvencija Saveta Evrope, koji su primenljivi na Kosovu. Iz razgovora je istaknuto da nasilje u porodici i nasilje nad ženama predstavlja najteže rodno zasnovano

kršenje i da razmatranje dotičnih slučajeva zahteva posebnu pažnju, s obzirom da je većina njih prekrivena ćutanjem.

Tokom obuke razrađeni su različiti slučajevi iz domaće sudske prakse i prakse ESLJP, za koje su učesnici dobili zadatak da odgovore na pitanja da li su nadležni organi u dotičnim predmetima preduzeli odgovarajuće radnje ili ne, i da izaberu najbolje prakse.

Metodologija obuke bila je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama uz predstavljanje praktičnih slučajeva.

Korisnici ove obuke bili su: 6 advokata iz svih regiona Kosova, 1 službenik za zaštitu žrtava i 1 policijski službenik.

Obuka: Finansijska istraga i povraćaj imovine

Dana 20-24. marta 2023. godine, uz podršku UNDP/SAEK 3 i Bazelskog instituta za upravljanje, u okviru kontinuirane obuke, održana je obuka na temu „Finansijska istraga i povraćaj imovine“.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja učesnika u vezi sa praćenjem imovine i organizovanjem dokaza u slučaju finansijskih istraga i povraćaja imovine.

Prvog i drugog dana obuka je uglavnom bila fokusirana na obradi važnih aspekata pranja novca, praćenja imovine, organizovanje elektronskih dokaza i elemenata kriminala u kontekstu domaćeg zakonodavstva.

Trećeg i četvrtog dana obuka je bila fokusirana na finansijsko-istražne pristupe sa naglaskom na indirektno metode za dokazivanje nezakonitih prihoda i međusobnu pravnu pomoć, kao i na mehanizme konfiskacije imovine.

Učesnici su četiri dana zaredom imali priliku da obrade praktične vežbe za praćenje imovine i na taj način razgovaraju o eventualnim problemima i razmene najbolje prakse u dotičnim slučajevima.

Petog dana obuka je bila fokusirana na pripreme i prezentacije učesnika za studije slučaja.

Metodologija obuke bila je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, uz predstavljanje praktičnih slučajeva.

Korisnici ove obuke bili su: 4 sudije, 8 tužilaca, 1 stručni saradnik i 3 policijska službenika.

Obuka: Sudska praksa u porodičnim stvarima

Dana 21-22. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke, održana je dvodnevna obuka na temu: „Sudska praksa u porodičnim stvarima“.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija za rešavanje izazova sudske prakse u vezi sa primenom materijalnih i procesnih odredbi iz oblasti porodičnog prava.

Prvog dana razgovaralo se o temama kao što su: Poništenje braka; Razvod braka; Postupak razvoda braka, obaveza izdržavanja i roditeljsko pravo; i Posebni oblici zaštite dece bez roditeljskog staranja. Dok je drugog dana obrađeno: Prigovor i dokazivanje materinstva ili očinstva; Imovinski odnosi između supružnika; i uloga evropskog prava i jurisprudencije ESP u Luksemburgu. Posebno je bilo reči o Konvenciji UN o pravima deteta (1989).

Ova obuka je adresirala izazove sudske prakse u vezi sa primenom materijalnih i procesnih odredbi iz oblasti porodičnog prava. U Republici Kosovo porodično pravo u celini je regulisano Porodičnim zakonom, sa izmenama i dopunama 2019. godine u pogledu načina

obračuna doprinosa supružnika, istovremeno sudska praksa prepoznala njegov razvoj u razmatranju predmeta iz bračnih i porodičnih odnosa koji su obrađeni u okviru ovog okruglog stola.

Na treningu je naglašeno da su porodične stvari osetljive prirode i zahtevaju visok nivo posvećenosti i profesionalizma u postupanju prema zahtevima za sudsku zaštitu, i prilikom ovog okruglog stola predstavljani su problemi u vezi sa primenom Zakona o porodici Kosova, domaće zakonodavstvo i međunarodno u dotičnoj oblasti.

U obuci je značajno mesto posvećeno primeni evropskog prava i odluka ESLJP koje se ne odnose samo na zemlje članice EU već i na treće zemlje, kao što je Republika Kosovo. Naglašeno je da evropsko pravo obezbeđuje jednakost i kvalitativna prava ili kvalitativna rešenja. Pojašnjeno je da novi Zakon o međunarodnoj pravnoj saradnji u građanskim stvarima i Zakon o međunarodnom privatnom pravu koji su stupili na snagu 2022. godine sadrže transponovane konvencije, propise i uredbe EU, i neke institute iz porodično-pravne oblasti, statusa i nasledne koje su iste sa EU.

Obuka je bila u obliku okruglog stola i obrađena su pitanja iz oblasti bračnih i porodičnih odnosa. Razmatranje predmeta obavljeno je kroz predstavljanje izazova identifikovanih u praksi drugostepenih i trećestepenih sudova, koji su predstavljeni kroz konkretne primere. Odabrani slučajevi iz sudske prakse objektivno su prikazali problematična pitanja, ali i način postupanja u budućnosti. Objašnjenja koja su treneri ponudili za okruglim stolom zasnivala su se na pravnim konceptima uređenja porodičnih odnosa, na sudskoj praksi i važećim zakonskim odredbama.

Metodologija obuke bila je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljanjem

pitanja kroz slučajeve iz sudske prakse direktno vezanih za tematiku koja je obrađena. U svakom obrađenom slučaju, treneri su uzeli u obzir činjenične i pravne aspekte, nudeći konkretne odgovore. Predavači o slučajevima vezanim za temu obuke ponudili su svoje stavove, pravnu perspektivu i sudsku praksu kako bi potkrepili svoje zaključke.

Korisnici ove obuke bili su: 22 sudije, od kojih 1 iz Apelacionog suda i 21 iz osnovnih sudova iz svih regiona Kosova.

Obuka: Institucionalni pristup rodno zasnovanom nasilju, sa posebnim naglaskom na slučajeve zlostavljanja dece - Region Prizrena

Dana 21. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke u saradnji sa EULEX-om, održana je obuka na temu „Multiinstitucionalni pristup rodnom nasilju, sa posebnim osvrtom na slučajeve zlostavljanja dece“ za region Prizrena.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja pravnog kadra regiona Prizrena za slučajeve rodnog nasilja, sa posebnim naglaskom na zlostavljanje dece, radi pravilnog tretmana i meritorno odlučivanje u dotičnim slučajevima u skladu sa zakonskim odredbama i standardima za prava dece i ljudskih prava uopšte.

Prvobitno, obuka je bila usmerena na pravilno razumevanje rodno zasnovanog nasilja, odnosno zlostavljanja i seksualnog nasilja nad decom kao jednog od najgorih oblika zlostavljanja dece. U tom pogledu, posebna pažnja je posvećena domaćem i međunarodnom pravnom okviru koji kriminalizuje zlostavljanje dece, definišući ga kao direktno kršenje ljudskih prava. Dalje, razgovaralo se i o fizičkim i emocionalnim smetnjama koje deca trpe, a

često i o neopozivom gubitku dostojanstva i samopouzdanja usled seksualnog nasilja i drugih oblika zlostavljanja.

Učesnici su takođe imali priliku da razgovaraju o praktičnim slučajevima od početka prijavljivanja zlostavljanja dece do pravosnažne sudske presude, ističući izazove i modalitete za bolju praksu.

Zanimljiva je bila i perspektiva države Finske u dotičnim slučajevima i poređenje sudske prakse sa Kosovom, kao i razmena iskustava.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove radionice bili su 14 učesnika, od koji 1 sudija, 2 tužioca, 2 službenika za zaštitu i pomoć žrtvama, 6 policijskih službenika, 1 službenik Centra za socijalni rad i 2 advokata iz regiona Prizrena.

Specijalizovani program obuke – Sajber kriminal i kriptovalute – sesija I

Dana 22-23. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke, održana je obuka na temu „Specijalizovani program obuke – Sajber kriminal i kriptovalute – sesija I“.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija i tužilaca o sajber kriminalu kao krivičnom delu u domaćem zakonodavstvu, postupku i praksi u vezi sa elektronskim dokazima za meritorno odlučivanje u relevantnim slučajevima.

Tokom ove obuke obrađene su sledeće teme: Sajber kriminal – trendovi i instrumenti; Tehnologija uključena u sajber kriminal; Lokalna saradnja; Krivična dela sajber kriminala u domaćem zakonodavstvu – dečija pornografija; Zakonodavstvo, postupak i praksa u vezi sa elektronskim dokazima i studija slučaja.

Fokus na ovoj obuci bili su izazovi sa kojima se susreću tužioci i sudije prilikom razmatranja predmeta sajber kriminala, primena materijalnih odredbi uopšte, a posebno krivična dela: dečija pornografija, odnosno svi oblici izvršenja ovog dela i krivična dela seksualne

eksploatacije gde su predmet deca (njihova osetljivost i značaj), saradnja sa pružaocima usluga, ubrzano čuvanje podataka u hitnim slučajevima, i podnošenje zahteva za međunarodnu pravnu pomoć.

Sudije i tužioci su upoznati sa posebnim zakonima koji regulišu ovu materiju, a posebno o odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama, koje regulišu ovlašćenja i obaveze pružalaca usluga za saradnju sa organima sprovođenja zakona, sprovođenje naloga tužilaštva i suda, određene zakonske rokove i način međuinstitucionalne saradnje. Od učesnika je zatraženo da budu aktivniji tokom sprovođenja postupka, ne samo zbog toga što se mora voditi računa o određenim zakonskim rokovima, već i zbog činjenice da su podaci ili dokazi elektronski koji se vrlo lako mogu gubiti, uništiti i nestati ako se ne reaguje brzo i pravilno.

Korisnici ove obuke bili su: 3 sudije i 2 tužioca osnovnog nivoa.

Obuka: Institucionalni pristup rodno zasnovanom nasilju, sa posebnim naglaskom na slučajeve zlostavljanja dece – Gnjilane

Dana 23. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke u saradnji sa EULEX-om, održana je obuka na temu „Multiinstitucionalni pristup rodnom nasilju, sa posebnim osvrtom na slučajeve zlostavljanja dece“ za region Gnjilane.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja pravnog kadra regiona Gnjilana za slučajeve rodnog nasilja, sa posebnim naglaskom na zlostavljanje dece, radi pravilnog tretmana i meritorno odlučivanje u dotičnim slučajevima u skladu sa zakonskim odredbama i standardima za prava dece i ljudskih prava uopšte.

Prvobitno, obuka je bila usmerena na pravilno razumevanje rodno zasnovanog nasilja, odnosno zlostavljanja i seksualnog nasilja nad decom kao jednog od najgorih oblika zlostavljanja dece. U tom pogledu, posebna pažnja je posvećena domaćem i međunarodnom pravnom okviru koji kriminalizuje zlostavljanje dece, definišući ga kao direktno kršenje ljudskih prava. Dalje,

razgovaralo se i o fizičkim i emocionalnim smetnjama koje deca trpe, a često i o neopozivom gubitku dostojanstva i samopouzdanja usled seksualnog nasilja i drugih oblika zlostavljanja.

Učesnici su takođe imali priliku da razgovaraju o praktičnim slučajevima od početka prijavljivanja zlostavljanja dece do pravosnažne sudske presude, ističući izazove i modalitete za bolju praksu.

Zanimljiva je bila i perspektiva države Finske u dotičnim slučajevima i poređenje sudske prakse sa Kosovom, kao i razmena iskustava.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove radionice bili su 9 učesnika, od kojih 1 tužilac, 1 službenik za zaštitu i pomoć žrtvama, 6 policijskih službenika i 1 službenik Centra za socijalni rad.

Obuka: Procena rizika u slučajevima nasilja u porodici

Dana 27. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke u saradnji sa OPDAT-om, sprovedena je obuka na temu „Procena rizika u slučajevima nasilja u porodici“.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja službenika za zaštitu žrtava i policijskih službenika u vezi sa procedurama i alatima za procenu rizika u slučajevima nasilja u porodici kako bi počinioci nasilja snosili odgovornost, a žrtve imale odgovarajuću zaštitu od strane nadležnih institucija.

Obuka je prvobitno bila fokusirana na detaljna objašnjenja u vezi sa uslovima određivanja pritvora, tretmanom žrtava, međuinstitucionalnom komunikacijom, zaštitom žrtava, olakšavajućim i otežavajućim faktorima i indikatorima rizika u slučajevima

nasilja u porodici. Posebna pažnja posvećena je poteškoćama i izazovima sudske prakse o kojima su razgovarali službenici za zaštitu žrtava i policijski službenici kroz koje su ponudili najbolja zakonska rešenja.

U obuci je značajno mesto posvećeno i perspektivi SAD kroz davanje primera iz prakse.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: 5 službenika Ureda za zaštitu žrtava i 11 policijskih službenika.

Obuka: Primena mera diverziteta, izazovi i prepreke u implementaciji

Dana 28. marta 2023. godine, u saradnji sa EULEX-om, u okviru kontinuirane obuke, održana je radionica na temu „Primena mera diverziteta, izazovi i prepreke u implementaciji“.

Cilj ove radionice bio je unapređenje znanja sudija, tužilaca i drugih pravnih stručnjaka u vezi sa pravnim okvirom za određivanje mera diverziteta i njihovom primenom u praksi u skladu sa zakonima na snazi.

Na ovoj radionici treneri su detaljno objasnili mere diverziteta, ističući da prema ZPM postoji ukupno 16 mera diverziteta koje se mogu izreći maloletnicima u zavisnosti od prirode krivičnog dela, naglašavajući meru diverziteta Policijsko upozorenje a koje nije bilo predviđeno prethodnim Zakonikom i način njegove primene u slučaju odluke državnog

tužioca.

Učesnici ove radionice imali su priliku da razgovaraju o uslovima i načinu odlučivanja pri određivanju vrste mera diverziteta, o sadržaju mera diverziteta –policijsko upozorenje prilikom sastavljanja od strane policijskog službenika pod izdavanjem i nadzorom Policije Kosova.

Metodologija radionice bila je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljajući i praktične slučajeve.

Korisnici ove radionice bili su: 4 sudije, 6 tužilaca, 6 policijskih službenika, 2 službenika Probacione službe i 2 pripravnika.

Obuka: Zaštita i bezbednost novinara

Dana 29-30. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke, održana je obuka na temu „Zaštita i bezbednost novinara“.

Cilj ove obuke bio je povećanje kapaciteta sudija i tužilaca za sudsku zaštitu u slučajevima narušavanja bezbednosti novinara u skladu sa standardima EU za ljudska prava koji su takođe sastavni deo našeg domaćeg zakonodavstva.

Dva dana zaredom razgovaralo se o obavezama države za zaštitu novinarske delatnosti i medija. Posebna pažnja posvećena je međunarodnim instrumentima za zaštitu i bezbednost novinara, sa naglaskom na Rezoluciju Parlamenta Saveta Evrope o napadima na novinare, Preporuke Saveta

ministara Saveta Evrope o zaštiti i bezbednosti novinara i medijskih aktera, kao i Deklaraciju Komiteta ministara.

Prilikom ove obuke, učesnici su imali priliku da razgovaraju o slučajevima iz sudske prakse ESLJP i raznim odlukama ovog suda, koje su svi učesnici potvrdili kao najbolju praksu u ovoj oblasti koju treba da slede naši domaći sudovi.

Korisnici ove obuke bili su: 12 stručnih saradnika, od kojih 9 iz sudova i 3 iz tužilaštava iz različitih regiona.

Obuka: Međunarodna pravna saradnja u krivičnim stvarima, mogućnosti i izazovi

Dana 29. marta 2023. godine, u okviru kontinuirane obuke, sprovedena je obuka na temu „Međunarodna pravna saradnja u krivičnim stvarima, mogućnosti i izazovi“.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija i tužilaca u oblasti međunarodne pravne pomoći, odnosno o ekstradiciji, transfer predmeta, obezbeđivanju dokaza i drugim zahtevima u krivičnim predmetima radi povećanja efikasnosti u izvršavanju zahteva za pravnu pomoć po najvišim međunarodnim standardima u međunarodnoj pravnoj saradnji.

Obuka je prvobitno bila fokusirana na detaljna objašnjenja u vezi sa ulogom i značajem međunarodne pravne saradnje za donošenje pravde u slučajevima kada je zločin prekoračio unutrašnje granice i poprimio međunarodnu dimenziju. Posebna pažnja je posvećena postojećem zakonskom okviru i drugim mehanizmima za međunarodnu pravnu saradnju, kao što su Odeljenje za MPS u okviru Ministarstva pravde, koordinatori iz sudova i tužilaštava, i sporazumi koje naša zemlja ima sa drugim državama za pravnu saradnju.

Prilikom ove obuke, detaljno su razmotreni oblici međunarodne pravne saradnje, počev od izručenja lica osumnjičenih i osuđenih za krivična dela u državi molilji; Međunarodna pravna pomoć u krivičnim predmetima; Prenosnje krivičnih postupaka, izvršenje stranih odluka, priznavanje stranih krivičnih odluka, kontrola, zamrzavanje i konfiskacija imovinske koristi stečene krivičnim delom i drugi oblici saradnje koje sudska praksa prepoznaje kao uobičajene u krivičnoj oblasti.

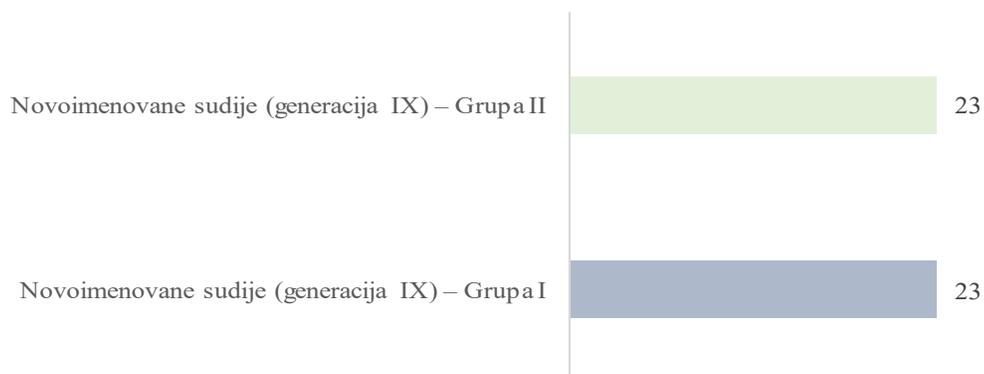
Učesnici su imali priliku da ponude svoju pravnu perspektivu i praktične probleme u ovoj oblasti za svaki oblik saradnje, kako bi zajedno sa trenerima pronašli najbolja pravna rešenja u datim situacijama.

Korisnici ove obuke bili su: 8 sudija (2 iz Apelacionog i 6 sa Osnovnog nivoa) i 10 tužilaca sa osnovnog nivoa.

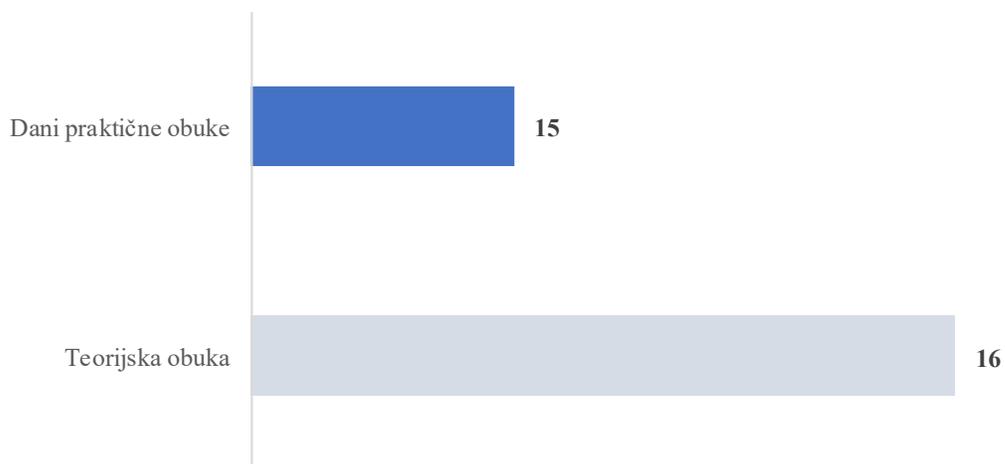

Prisustvo na treninzima na PTF predstavljeno kroz grafikone

Novoimenovane sudije (generacija IX) br. sprovedenih aktivnosti - mart 2023

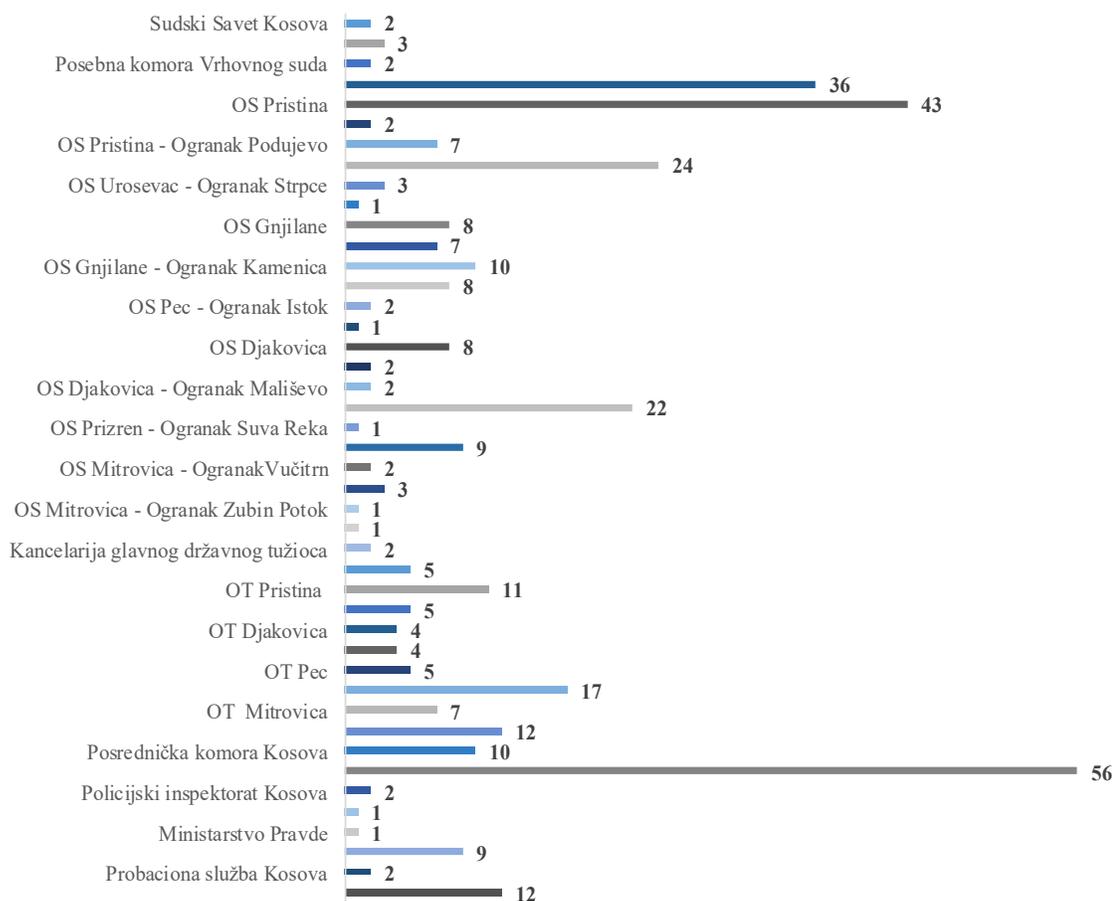

Novoimenovani tužioci (generacija IX) -br. sprovedenih obuka – mart 2023

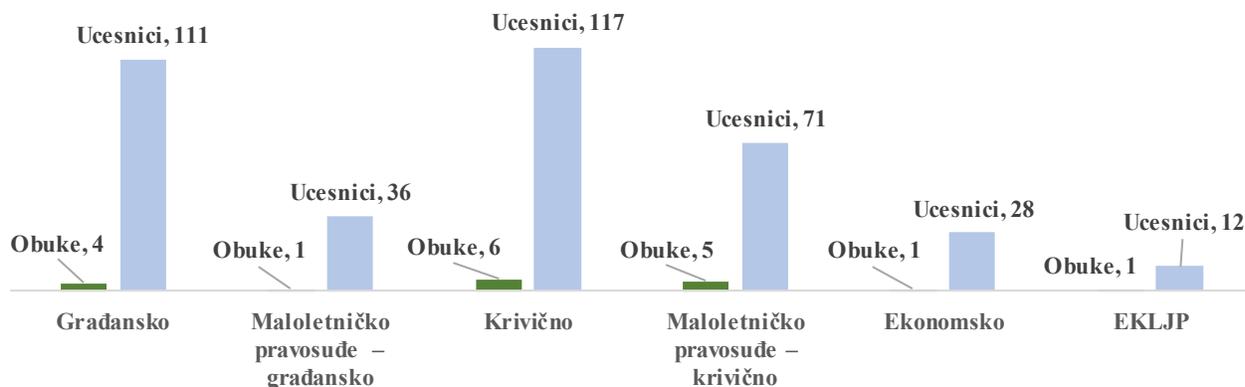

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

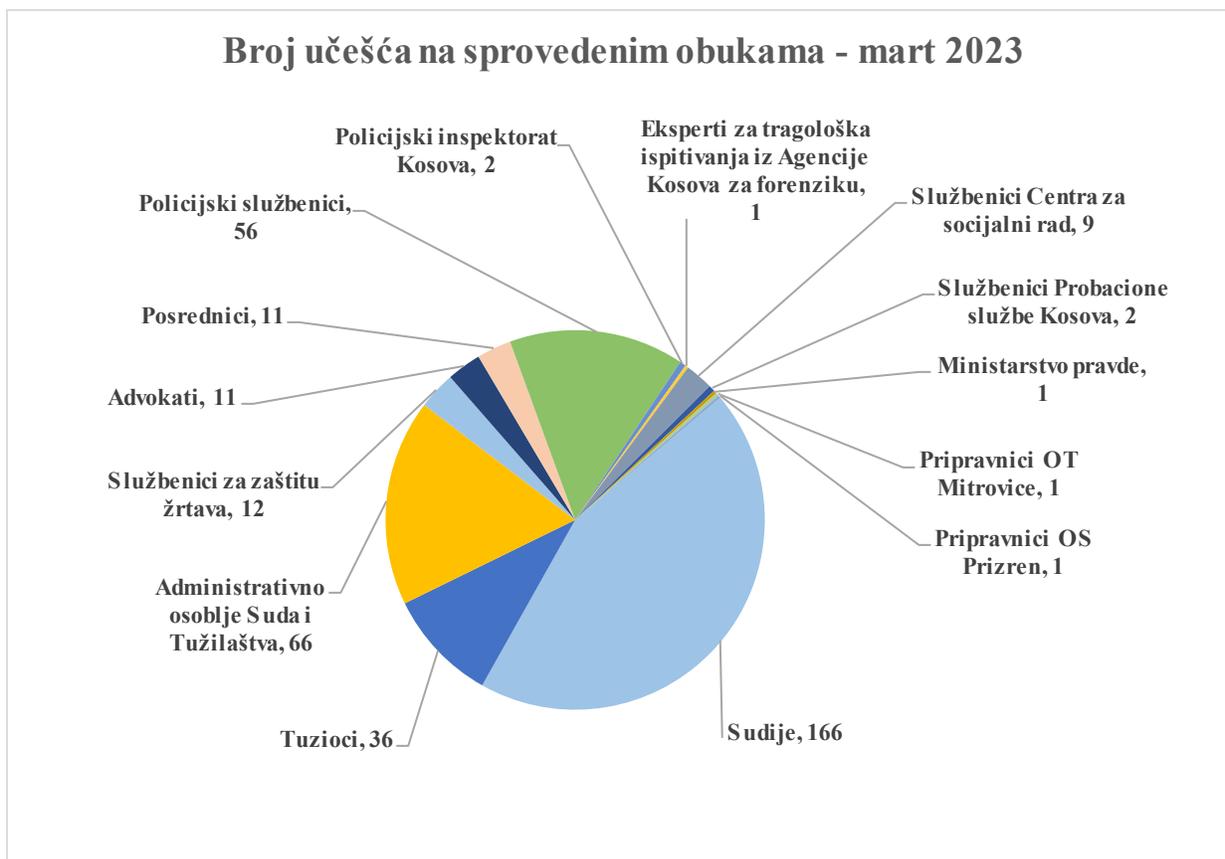
Broj učešća na obukama po Institucijama-mart 2023

Broj učešća i obuka sprovedenih prema oblasti mart 2023

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Akademija Pravde

<https://ad.rks-gov.net>

infoad@rks-gov.net

Ul. "Muharrem Fejza"- br. 1-3, Prishtinë

Tel:+383 38 200 18 660